

แบบฟอร์มการจัดการความรู้ (Knowledge Management : KM)

กรมส่งเสริมวัฒนธรรม กระทรวงวัฒนธรรม

วันอังคารที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๖๗ เวลา ๑๓.๐๐ – ๑๖.๓๐ น. ณ ห้องบุญเจิม-ใบตอง

๑. หัวข้อ สิทธิทางวัฒนธรรมและสิทธิชุมชนกับการบริหารจัดการความเสี่ยงของการปฏิบัติงาน

สิทธิทางวัฒนธรรม (Cultural rights) เป็นกรอบแนวคิดที่ค่อนข้างกว้าง โดยรวมแล้วหมายถึงสิทธิของทุกคนที่ควรได้รับโอกาสอย่างเท่าเทียมและเป็นธรรมในการแสดงออกหรือมีส่วนร่วมกับวัฒนธรรมที่ได้เลือกสรร เพื่อให้วัฒนธรรมของตนสามารถดำรงอยู่ ถูกสานต่อและพัฒนาได้ อีกทั้งเป็นแนวคิดที่รับรองว่าทุกคนมีสิทธิที่จะได้รับความพึงพอใจจากการบริหารจัดการทรัพยากรวัฒนธรรมและมรดกวัฒนธรรม รวมทั้งสามารถดำเนินชีวิตทางวัฒนธรรมได้อย่างมีความสุข โดยปราศจากอคติและการเหยียดหยาม นอกจากนี้ สิทธิทางวัฒนธรรมยังรวมถึงเสรีภาพที่จะมี อัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมที่เปลี่ยนแปลงถิ่นไหลได้ หรือสิทธิในการมีส่วนร่วมทางวัฒนธรรมกับชุมชนทางวัฒนธรรมมากกว่าหนึ่ง และมีโอกาสเข้าถึงหรือมีส่วนร่วมในกิจกรรมและวิถีชีวิตของหลายวัฒนธรรม (ที่มา : <https://www.sac.or.th/portal/th/article/detail/๒๗๘>)

ในส่วนของสำนักพิจารณาภาพยนตร์และวีดิทัศน์ นอกจากประเด็นในเรื่องของสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐานแล้วยังต้อง ตระหนักในเรื่องสิทธิของประชาชนตามกฎหมายวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง ในประเด็น สิทธิการได้รับคำแนะนำและการได้รับแจ้งสิทธิต่างๆ จากเจ้าหน้าที่ของรัฐ ในเรื่องเกี่ยวกับรายละเอียดของขั้นตอน วิธีการ และระยะเวลาที่ใช้ในการพิจารณา “คำขอ” ต่างๆ ของประชาชนที่ยื่นต่อหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้มีอำนาจออกคำสั่งหรือพิจารณาคำขอนั้นๆ

๒. ชื่อหน่วยงาน สำนักพิจารณาภาพยนตร์และวีดิทัศน์

ผู้รับผิดชอบ ผู้อำนวยการสำนักพิจารณาภาพยนตร์และวีดิทัศน์ และคณะทำงานที่ได้รับการแต่งตั้ง

๓. ที่มาของการปฏิบัติงาน (ความเป็นมา/หลักการและเหตุผล, เป้าหมาย/วัตถุประสงค์, ปัญหาที่พบและวิธีการแก้ไข)

๓.๑ ปฏิบัติภารกิจภายใต้กฎหมายซึ่งควบคุม กำกับ ดูแลเกี่ยวกับการประกอบกิจการภาพยนตร์และวีดิทัศน์ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ. ๒๕๕๑ รวมถึงกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เช่น พระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘, พระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ เป็นต้น

๓.๒ บริหารจัดการงานด้านภาพยนตร์และวีดิทัศน์ให้เกิดประสิทธิภาพ มีความโปร่งใสและเป็นธรรม บรรลุตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ. ๒๕๕๑

๔. วิธีการ แนวทาง กระบวนการดำเนินงานจัดการความรู้

๔.๑ เป้าหมายของการจัดการความรู้

๔.๑.๑ พัฒนาหน่วยงานให้บรรลุผลสัมฤทธิ์ในการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการที่วางไว้

๔.๑.๒ พัฒนาระบบการทำงานให้เกิดประสิทธิภาพ

- ความผิดพลาดลดลง เวลาการทำงานลดลง ความพึงพอใจเพิ่มขึ้น
- ปรับปรุงพัฒนาระบบงานให้ทันต่อสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง

๔.๑.๓ พัฒนาคน ให้มีองค์ความรู้ เข้าถึงความรู้ และนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ในการปฏิบัติงาน

- บุคลากรเกิดการเรียนรู้ ต่อยอด ขยายผล
- สมรรถนะในการทำงานเพิ่ม มีความคล่องตัวในการทำงาน
- บุคลากรเกิดความพึงพอใจในการทำงาน

๔.๒ ขั้นตอน กระบวนการที่เป็นระบบ / Model การจัดการความรู้

๔.๒.๑ การบ่งชี้หรือกำหนดความรู้ คือ ค้นหาว่าหน่วยงานของเรามีความรู้อะไรบ้าง รูปแบบใด อยู่ที่ไหน และความรู้ อะไรที่หน่วยงานจำเป็นต้องมี เพื่อที่จะได้ทำแผนที่ และจัดลำดับความสำคัญขององค์ความรู้เหล่านั้น โดยมีการกำหนดเป้าหมาย และขอบเขตของการจัดการความรู้ที่จะดำเนินการให้มีความชัดเจน เพื่อจัดทำแผนการจัดการความรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๔.๒.๒ การสร้างและแสวงหาความรู้ คือ การสร้างความรู้และนำความรู้จากแหล่งต่างๆ มาจัดเก็บและดำเนินการจัดการความรู้ในรูปแบบที่เหมาะสม ได้แก่ การจัดฝึกอบรม การนำบุคลากรที่มีความรู้และประสบการณ์ที่แตกต่างกันในแต่ละกลุ่มงานเข้าประชุมหรือทำงานร่วมกันเป็นทีมข้ามสายงาน หรือจัดการสัมมนาเพื่อระดมสมอง

๔.๒.๓ การจัดเก็บความรู้ให้เป็นระบบ คือ นำความรู้ที่รวบรวมมาจัดเก็บให้เป็นระบบ เพื่อให้สามารถเข้าถึงได้อย่างสะดวก รวดเร็ว และง่ายต่อการค้นหาและใช้งาน เช่น การจัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน คลังความรู้ ในเว็บไซต์ของสำนักพิจารณาภาพยนตร์และวีดิทัศน์ ฯลฯ

๔.๒.๔ การประมวลผลและกลั่นกรองความรู้ คือ ทำให้เนื้อหาความรู้มีความสมบูรณ์ ถูกต้อง ทันสมัย เป็นประโยชน์ต่อการนำไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้จริง

๔.๒.๕ การเข้าถึงความรู้ คือ การให้บุคลากรของสำนักพิจารณาภาพยนตร์และวีดิทัศน์สามารถเข้าถึงความรู้ต่างๆ ได้โดยสะดวก เช่น การจัดเก็บผ่านระบบสารสนเทศที่ทันสมัย หรือเว็บไซต์ของสำนักพิจารณาภาพยนตร์และวีดิทัศน์ เว็บไซต์ของกรมส่งเสริมวัฒนธรรม หรือการประชาสัมพันธ์ในรูปแบบต่างๆ เช่น บอร์ดประชาสัมพันธ์ หนังสือเวียน ฯลฯ

๔.๒.๖ การแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้ คือ มีการแบ่งปันความรู้ให้กันผ่านกิจกรรมที่จัดให้บุคลากรของสำนักพิจารณาภาพยนตร์และวีดิทัศน์ได้พบปะเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ เช่น เวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้กิจกรรม KM DAY การนำบุคลากรที่มีความรู้และประสบการณ์ที่แตกต่างกันในแต่ละกลุ่มงานเข้าประชุมหรือทำงานร่วมกันเป็นทีมข้ามสายงาน หรือการถ่ายทอดแลกเปลี่ยนความรู้ผ่านทางระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ เช่น Facebook สำนักพิจารณาภาพยนตร์และวีดิทัศน์ หรือเว็บไซต์ของสำนักพิจารณาภาพยนตร์และวีดิทัศน์ ฯลฯ

๔.๒.๗ การเรียนรู้ คือ การที่บุคลากรสำนักพิจารณาภาพยนตร์และวีดิทัศน์ได้รับความรู้หรือประสบการณ์ใหม่ๆ และนำความรู้มาใช้ในการเกิดประโยชน์ในการปฏิบัติงาน หรือต่อยอดองค์ความรู้เพื่อให้เกิดการพัฒนา หรือปรับปรุงการปฏิบัติงานให้ดีขึ้น

ภาพ : Facebook คุณภาพน้อยง่าย

๔.๓ การมีส่วนร่วมของบุคลากรในหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๔.๓.๑ การทำงานเป็นทีม / การแลกเปลี่ยนเรียนรู้และทำงานร่วมกันอย่างสร้างสรรค์ เช่น บุคลากรจากกลุ่มงานเดียวกันร่วมกันพูดคุย แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และสร้างองค์ความรู้ใหม่ๆ การจัดตั้งคณะทำงานเพื่อมาทำงานร่วมกันในเรื่องใดเรื่องหนึ่งที่กำหนดขึ้น

๔.๓.๒ การร่วมกันพัฒนาวิธีการทำงานในรูปแบบใหม่ๆ การร่วมกันทบทวนกระบวนการทำงานแต่ละขั้นตอน เพื่อค้นหาโอกาสและอุปสรรคในการดำเนินงาน ซึ่งในการทบทวนนั้นอาจได้ค้นพบวิธีปฏิบัติที่ดี และแนวทางการปรับปรุงให้เกิดผลการปฏิบัติงานที่ดีขึ้น

๔.๔ ปัจจัยที่สนับสนุนความสำเร็จ

๔.๔.๑ การนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการจัดการความรู้

คือ ระบบสารสนเทศสำหรับใช้ในการจัดเก็บรวบรวม เผยแพร่ และร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เช่น เว็บไซต์สำนักพิจารณาภาพยนตร์และวิดิทัศน์ เว็บไซต์กรมส่งเสริมวัฒนธรรม Facebook สำนักพิจารณาภาพยนตร์และวิดิทัศน์ ระบบขออนุญาตภาพยนตร์และวิดิทัศน์ออนไลน์

๔.๔.๒ งบประมาณ / ทรัพยากรที่ใช้

- งบ MA ระบบขออนุญาตภาพยนตร์และวิดิทัศน์ออนไลน์ ที่ได้รับการจัดสรรในแต่ละปีงบประมาณ

- การพัฒนาและดูแลเว็บไซต์ของหน่วยงานที่รับผิดชอบ

๔.๔.๓ อื่นๆ

- ผู้บริหารระดับสูงต้องเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดวัตถุประสงค์ของการจัดการความรู้ ที่ถูกต้อง รวมถึงมีส่วนร่วมในกิจกรรมสำคัญ ให้การสนับสนุนอย่างจริงจังและสม่ำเสมอ

- บุคลากรควรมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนปฏิบัติการเกี่ยวกับการจัดการความรู้ และแผนต้องเป็นไปในทิศทางที่ชัดเจนที่จะช่วยให้การดำเนินการจัดการความรู้ไม่หลงทางและมองเห็นภาพได้ชัดเจน

- ควรมีการแต่งตั้งคณะทำงานด้านการจัดการความรู้ หรือทีมงานจัดการความรู้อย่างชัดเจน และเป็นบุคลากรที่มาจากทุกกลุ่มงานเพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมในการระดมสมอง รวบรวมความรู้ และประสบการณ์ที่แตกต่างกันในแต่ละกลุ่มงาน รวมถึงส่งเสริมการมีส่วนร่วมและมีการสื่อสารอย่างสม่ำเสมอ

๕. ผลลัพธ์ที่ได้จากการจัดการความรู้หรือจากการดำเนินงาน

๕.๑ การจัดการความรู้ช่วยให้หน่วยงานสามารถรักษาความเชี่ยวชาญและความชำนาญของบุคลากรไม่ให้สูญหายไป

๕.๒ การจัดการความรู้ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการทำงาน เนื่องจากบุคลากรสามารถเข้าถึงความรู้ได้ง่าย สะดวก และรวดเร็ว เพราะมีคลังความรู้ที่สามารถดึงความรู้นั้นมาช่วยแก้ปัญหา และทำให้งานประสบผลสำเร็จได้รวดเร็ว และง่ายขึ้น

๕.๓ การจัดการความรู้ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานและส่งเสริมการให้บริการ เป็นการส่งเสริมภาพลักษณ์ที่ดีให้แก่หน่วยงาน

๕.๔ เพิ่มศักยภาพในการตัดสินใจ เพราะมีข้อมูล สารสนเทศ และความรู้ของหน่วยงานที่ถูกต้อง

๖. วิธีการจัดเก็บความรู้สำหรับการนำมาใช้ใหม่หรือพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น

๖.๑ จัดเก็บความรู้โดยนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ เช่น เว็บไซต์ของสำนักพิจารณาภาพยนตร์และวีดิทัศน์ Facebook สำนักพิจารณาภาพยนตร์และวีดิทัศน์ ระบบขออนุญาตภาพยนตร์และวีดิทัศน์ออนไลน์

๖.๒ การจัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน

๖.๓ การประชาสัมพันธ์ในรูปแบบต่างๆ เช่น บอร์ดประชาสัมพันธ์ หนังสือเวียน เอกสารเผยแพร่

๗. สรุปผลและข้อเสนอแนะ

๗.๑ สำนักพิจารณาภาพยนตร์และวีดิทัศน์ควรมีการปรับเปลี่ยนทัศนคติในการทำงานใหม่ เปลี่ยนวิธีการทำงานใหม่ คือ

☒ การปฏิบัติงานแบบเก่า เน้น การใช้ความรู้ที่มี ผู้รู้/ผู้ที่ทำมาก่อน กำหนดไว้ เคยปฏิบัติมาอย่างไรก็ปฏิบัติเช่นนั้น

☒ การปฏิบัติงานแบบใหม่ เน้น การเรียนรู้จากการทำงาน มุ่งพัฒนาวิธีการทำงานให้มีผลสัมฤทธิ์และมีลักษณะการเรียนรู้ร่วมกันทั้งภายในกลุ่มงานเดียวกัน และข้ามสายงาน

๗.๒ ควรมีการจัดอบรมโครงการการจัดการความรู้ให้แก่บุคลากรของสำนักพิจารณาภาพยนตร์และวีดิทัศน์อย่างทั่วถึงทุกคน

๗.๓ ควรมีการจัดเวทีระดมสมองเพื่อสรุปปัญหา อุปสรรค และถอดบทเรียนการจัดการความรู้ เพื่อนำเสนอผู้บริหารสำหรับใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณากำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และทิศทางของแผนการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพต่อไป

๘. การนำไปประยุกต์ใช้ในหน่วยงานอื่นๆ ของกรมส่งเสริมวัฒนธรรม

จากสรุปผลและข้อเสนอแนะในข้อ ๗ หน่วยงานอื่นภายในกรมส่งเสริมวัฒนธรรมสามารถนำไปปรับหรือประยุกต์ใช้สำหรับการดำเนินการจัดการความรู้ (Knowledge Management : KM) ได้ตามความเหมาะสมและสอดคล้องกับบริบทของภารกิจงาน

